

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แนวทางการแก้ปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย
ของเกษตรกร ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายณัฐพงษ์ โพธิ์ศรี

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร.บุศรา ลีมนิรันดร์กุล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คำยอง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สถานการณ์ การเกิดปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ในพื้นที่ ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 2) วิเคราะห์เงื่อนไขและปัจจัยในการเกิดไฟฟ้าในมุมมองของเกษตรกรในพื้นที่ และองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาไฟฟ้าของเกษตรกรในพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ตำบลดอนแก้ว จำนวน 30 รายและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์จากการเข้าร่วมประชุมตัวแทนเกษตรกรและผู้นำชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ เกษตรกรในตำบลดอนแก้ว จำนวน 143 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ พบว่า ในด้านสถานการณ์ไฟฟ้าในพื้นที่ เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าปัจจุบันไฟฟ้ามีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อมากขึ้น ด้านเงื่อนไขและปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่มี 2 ประเด็นหลัก คือ การเข้าไปใช้ประโยชน์ของประชาชนและความร่วมมือในการจัดการของภาครัฐและชุมชน ส่วนด้านแนวทางในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าจะต้องมีการปรับทัศนคติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และการจัดการสนับสนุนในด้านงบประมาณในการป้องกันไฟฟ้า ส่วนด้านการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการไฟฟ้าพบว่ายังขาดความชัดเจนในการดำเนินการป้องกันปัญหาไฟฟ้า

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณ พบว่า ด้านสถานการณ์ไฟฟ้าในพื้นที่ เกษตรกรเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการเกิดปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันทำให้เกิดมลพิษทางอากาศในพื้นที่ ด้านผลกระทบที่เกิดจากปัญหาไฟฟ้าเกษตรกรเห็นด้วยว่าการเกิดไฟฟ้าและหมอกควันทำให้เกิดมลพิษทางอากาศและมีผลกระทบต่อสุขภาพของคนในชุมชน พืช สัตว์ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทัศนวิสัย และสภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ส่วนด้านเงื่อนไขและปัจจัยที่ทำให้เกิดไฟฟ้าเกษตรกรเห็นด้วยว่ามีสาเหตุเนื่องมาจากการเผาพื้นที่ป่าเพื่อการเก็บหาของป่า ในด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าเกษตรกรเห็นด้วยอย่างยิ่งในหลายประเด็น เช่น ควรรณรงค์การปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนให้มีความรักและผูกพันกับพื้นที่ป่า และการใช้มาตรการกฎหมายที่รุนแรง ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่พบว่าปัญหาที่สำคัญคือ การจับกุมผู้กระทำผิดทำได้ยากเนื่องจากเส้นทางเข้าป่ามีหลายเส้นทาง จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และคนในชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบของไฟฟ้าต่อชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ การแก้ปัญหไฟฟ้าในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ควรขอความร่วมมือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องไฟฟ้าที่ถูกต้องแก่ประชาชน และชี้แจงหรือปรับทัศนคติระหว่างชุมชนกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ตรงกันเพื่อลดปัญหาจากการทำงานร่วมกัน

Thesis Title Guidelines for Solving Forest Fire Problems in Doi Suthep-Pui National Park Area of Farmers in Donkeaw Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province

Author Mr. Nattapong Posee

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck	Advisor
Dr. Budsara Limnirankul	Co - advisor
Assoc. Prof. Dr. Soontorn Khamyong	Co - advisor

Abstract

The objectives of this study are to explore and analyze: 1) the situation of forest fire in Doi Suthep-Pui National Park area, Donkeaw Sub-district, Chiang Mai Province. 2) Condition and factor analysis related to the occurrence of forest fire from local farmers' perspective as well as the concerned authorities in the community. 3) Study of local farmers' guidelines for solving forest fire problems.

Qualitative and Quantitative Research Methodology were applied for this study. Sample size in qualitative research was thirty of farmer leaders in Donkeaw Sub-district and bureaucrats from community office. Data was based on focus group discussion, in-depth interview and observation of farmer representatives and discussion with community leaders. Content analysis was employed as data examination. In the part of quantitative research, sample size was one hundred and forty three farmers in Donkeaw Sub-district. Data gathering was done by interview.

Application of statistical techniques in research analysis was percentage, arithmetic mean, minimum, maximum and standard deviation respectively.

The conclusion of the part of qualitative research is that according to the situation of forest fire in that area, farmers express the views that this was severe and influenced them considerably. Conditions and Factors of occurrence of forest fire problem are divided into two issues: excessive exploitation by local people and lack of cooperation between government sector and the community. For the solution, it's necessary to reconcile understandings between the concerned authorities and the community as well as to improve financial support management for the forest fire protection. Moreover, communities' unification and participation in forest fire protection remain intangible in practice.

The conclusion of the part of quantitative research found that local farmers were greatly aware of the situation of forest fire and carbon emission which have been overspreading that area. With regards to the impact of forest fire, the farmers agreed that the occurrence of forest fire and carbon emission have result in air-pollution which caused adverse effects to people in the community, plants, animals, fertilized soil and visibility, and the increase in average temperature. As for conditions and factors of occurrence of forest fire problem, the farmers concurred that it was because of the exploitation of the burned forest area for wild products. For the solution of forest fire problems, farmers argued in many issues that awareness raising campaign creation for youth about forest conservation and the implementation of forest fire law are indispensable. For the problems and obstacles in solving forest fire in the area, it was found that the crucial problems are: difficulties in arresting illegal intruders who managed to escape, insufficient staff, and the lack of knowledge of local residents about the problems and the impacts of forest fire towards community.

The purpose of this research is to recommend the establishment of systemic collaboration between community authorities and local government as well as proactive participation of community in order to properly educate their people about forest fire. Certainly, the establishment of understandings and the changes in negative attitudes between community and related authorities in order to reduce cooperation problems are crucial.